

Boekpresentatie & gesprek | Afrekenen met de vijand

Het naoorlogse beleid ten aanzien van Duitsers in Nederland

Activiteit van Duitsland Instituut Amsterdam

Datum: woensdag 13 april 2022 om 17:00 uur

Locatie: SPUI25, Spui 25, Amsterdam

Toegang: Gratis

In haar boek *Afrekenen met de vijand* (Uitgeverij Van Oorschot) onderzoekt Marieke Oprel het Nederlandse naoorlogse beleid met betrekking tot 'Duitse onderdanen'. Aan de hand van gesprekken met nabestaanden laat zij zien dat dit beleid ingrijpende gevolgen had voor Duitse Nederlanders en de generaties die volgden. Op 13 april spreekt Oprel over haar boek. Met een openingswoord door Frederike Doppenberg (Van Oorschot). Moderatie: Krijn Thijs (DIA). Locatie: Spui25 Amsterdam.

Op 20 oktober 1944 verklaarde de Nederlandse regering in ballingschap in Londen alle Duitsers in het Nederlands koninkrijk tot vijandelijk onderdanen. Direct na de bevrijding nam de overheid al de bezittingen van deze Nederlandse Duitsers in beslag, ongeacht hun politieke voorkeur of gedrag tijdens de oorlog. Van Duitsers die al decennialang in Nederland woonden en werkten tot Nederlanders die door een huwelijk automatisch de Duitse nationaliteit hadden gekregen, allen kregen te maken met de gevolgen van deze anti-Duitse maatregelen. Zelfs Joden die uit Duitsland waren gevlucht werden behandeld als vijandelijk onderdaan.

Veel Duitse Nederlanders probeerden een 'ontvijandingsverklaring' te krijgen, en zo hun bezit terug te krijgen. Dat was niet makkelijk: ze moesten aantonen dat ze zich als 'goede Nederlander' gedragen hadden in de oorlog. Maar wat is een 'goede Nederlander'? Die vraag beantwoordde niet elke ambtenaar hetzelfde. Aan de hand van gesprekken met nabestaanden laat Marieke Oprel zien dat het Nederlandse beleid ingrijpende gevolgen had voor Duitse Nederlanders en de generaties die volgden. Daarmee voegt ze een onderbelicht hoofdstuk toe aan de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in Nederland.

[Marieke Oprel](#) (1990) promoveerde in 2020 aan de Vrije Universiteit in Amsterdam op haar onderzoek naar het Nederlandse naoorlogse beleid met betrekking tot Duitse onderdanen. Momenteel is ze werkzaam als universitair docent aan de Radboud Universiteit Nijmegen. *Afrekenen met de vijand* is haar eerste publieksboek.

[Uitgeverij Van Oorschot](#) in samenwerking met [SPUI25](#) en het DIA.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/agenda/10471/boekpresentatie-gesprek-afrekenen-met-de-vijand>